

Ministerul Finanțelor Publice

BULETIN AFACERI EUROPENE

24 iunie 2009

- Industria bancară este mulțumită de concluziile Consiliului European cu privire la supravegherea financiară micro-prudențială
- Povara fiscală în UE a crescut ușor în 2007
- Aprobarea creșterii bugetului pentru măsura austriacă de criză
- Comisia aprobă schema finlandeză de asigurare de credite pentru export
- Comisia autorizează prelungirea schemelor de ajutor de stat germană și slovenă
- Evaluare a programelor de stabilitate și convergență și măsuri în cadrul procedurii de deficit excesiv
- Rezultatele Consiliului European din 18-19 iunie 2009
- Raportul Comisiei Europene privind finanțele publice în Uniunea Economică și Monetară

■ Industria bancară este mulțumită de concluziile Consiliului European cu privire la supravegherea financiară micro-prudențială

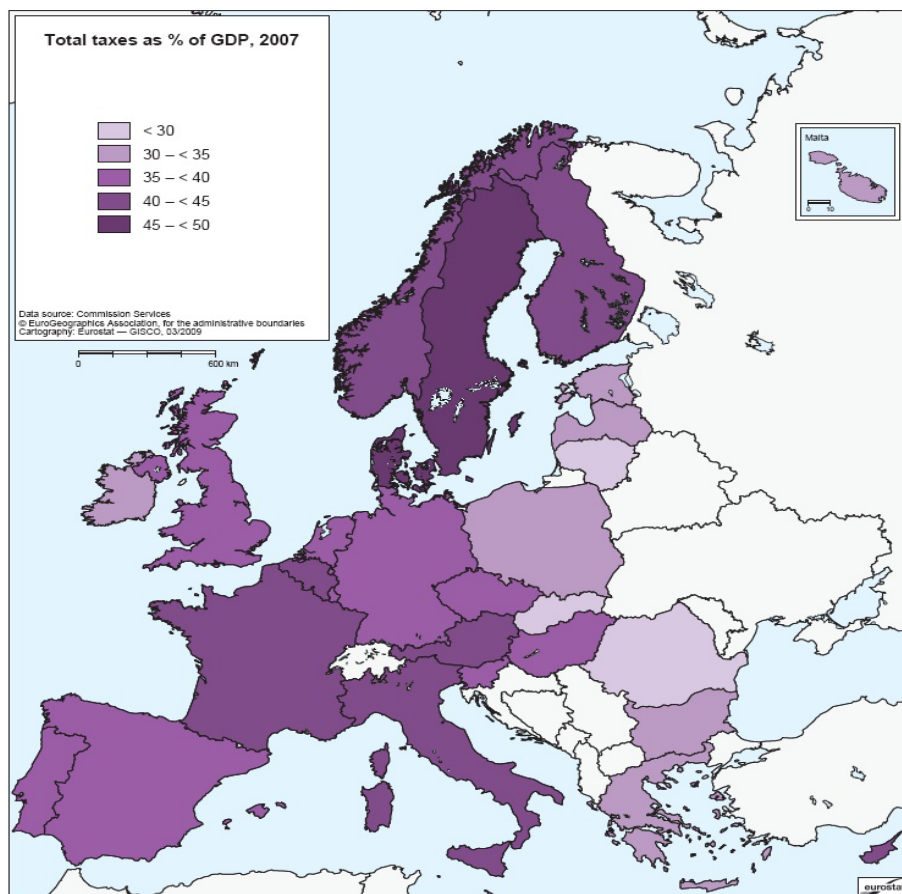

Federația Europeană a Băncilor (EBF) salută concluziile Consiliului European privind lansarea reformei sistemului european pentru supravegherea financiară la nivel macro și micro-prudențial. Într-un comunicat de presă, aceasta își afirmă satisfacția deosebită de a remarca un acord cu privire la crearea celor trei noi autorități europene de supraveghere, în domeniile valorilor mobiliare, sectoarelor bancare și asigurărilor. Sectorul bancar sprijină capacitatea acestor autorități de a lua decizii cu caracter obligatoriu, se afirmă în comunicat, cu condiția ca acestea să nu afecteze politicile fiscale ale statelor membre. Cu toate acestea, EBF îndeamnă factorii de decizie politică să rezolve problema unei reguli comune de împărțire a contribuțiilor pentru a permite sistemului de supraveghere să funcționeze în mod eficient și complet.

■ Povara fiscală în UE a crescut ușor în 2007

Totalul sarcinii fiscale a reprezentat 39,8% din PIB la nivelul celor 27 de state membre în 2007, în ușoară creștere față de 39,7% în 2006, arată un raport publicat în 22 iunie 2009 de către Eurostat și DG Impozitare și Uniune Vamală de la Comisia Europeană. Acest procent, care a fost de 40,6% în 2000, a scăzut la 38,9% în 2004, înainte de a începe să crească din nou. În zona euro, evoluția este similară cu cea din UE ca un întreg, dar la un nivel ușor mai ridicat. În 2007, povara fiscală generală în zona euro a fost de 40,4% din PIB, în creștere ușoară față de 40,3% în 2006. În comparație cu restul lumii, fiscalitatea rămâne, în general, la un nivel mare în Uniunea Europeană, depășind nivelul din Statele Unite și Japonia cu aproximativ 12 puncte procentuale.

Sarcina fiscală, totuși, variază semnificativ de la un stat membru la altul, de la sub 30% în

România și Slovacia (29,4% fiecare), precum și în Lituania (29,9%), la aproape 50% în Danemarca (48,7%) și Suedia (48,3%). Începând cu anul 2000, variații majore în raportul dintre impozitare și PIB au avut loc în mai multe state membre. Cele mai mari scăderi au fost înregistrate în Slovacia, caz în care nivelul a plecat de la 34,1% în 2000 și a ajuns la 29,4% în 2007, și în Finlanda (de la 47,2% la 43,0%). Cele mai mari creșteri s-au remarcat în Cipru (de la 30% la 41,6%) și Malta (de la 28,2% la 34,7%).

Cota de impozitare pe venitul persoanelor fizice variază foarte mult în cadrul UE. În 2008, cotele cele mai mari ale impozitării pe venit pentru persoanele fizice au fost în Danemarca (59,0%), Suedia (56,4%) și Belgia (53,7%), iar cele mai scăzute în Bulgaria (10,0%), Republica Cehă (15,0%) și **România** (16,0%). În ceea ce privește persoanele juridice, cotele de impozitare, în 2009, au fost mai mari în Malta (35,0%), Franța (34,4%) și în Belgia (34,0%), iar cele mai mici au fost în Bulgaria și în Cipru (10,0% fiecare), precum și în Irlanda (12,5%).

Raportul intitulat "Tendențe ale impozitării în Uniunea Europeană" este disponibil la următoarea pagină de internet:

www.ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en.htm

■ Aprobarea creșterii bugetului pentru măsura austriacă de criză

În data de 19 iunie 2009, Comisia Europeană a aprobat, în favoarea Austriei, o creștere a bugetului pentru regimul temporar de acordare de ajutor de stat pentru companii, inițial aprobat pe 20 martie 2009. Austria a solicitat modificarea în scopul de a autorizată să acorde garanții publice întreprinderilor mari, în conformitate cu schema aprobată. Bugetul total al schemei a fost estimat a fi de până la 300 de milioane de euro. Măsura este limitată în timp și se aplică doar pentru companiile care nu au fost în dificultate la 1 iulie 2008.

■ Comisia aprobă schema finlandeză de asigurare de credite pentru export

În data de 22 iunie 2009, Comisia Europeană a autorizat o măsură adoptată de către Finlanda pentru a limita impactul negativ al actualei crize financiare asupra firmelor de export. În cadrul schemei notificate, agenția de stat finlandeză Finnvera plc va oferi asigurări ale creditelor la export pe termen scurt pentru companiile cu sediul în Finlanda care se confruntă cu o lipsă temporară de acoperire în piața privată, pentru stabilitatea financiară a tranzacțiilor. Cota de risc care va reveni Finnvera va depinde de solvabilitatea cumpărătorului și de nivelul de risc politic cu privire la țara cumpărătorului. Acoperirea va fi de 90%, atât pentru

riscurile comerciale cât și pentru cele politice, așadar exportatorii își vor asuma cel puțin 10% din baza de risc.

■ Comisia autorizează prelungirea schemelor de ajutor de stat germană și slovenă

La 22 iunie 2009, Comisia Europeană a autorizat o prelungire de șase luni a unei scheme de garantare pentru instituțiile de credit din Germania, aprobată inițial la data de 12 decembrie 2008. De asemenea, șase luni

de prelungire a unei scheme de garantare pentru instituțiile de credit din Slovenia au fost acordate, pentru a stabiliza piețele financiare și a garanta accesul acestora la credite. În ambele cazuri, Comisia a ajuns la concluzia că aceste sisteme reprezintă un mijloc adecvat de remediere de perturbări grave în economiile germană și slovenă.

■ Evaluare a programelor de stabilitate și convergență și măsuri în cadrul procedurii de deficit excesiv

În data de 24 iunie 2009, Comisia Europeană a examinat programele actualizate de stabilitate și convergență din Austria, Belgia, **România**, Slovenia și Slovacia. Ca și pentru alte țări ale UE, pozițiile bugetare sunt estimate să se deterioreze semnificativ. De asemenea, Comisia conchide că Lituania, Malta, Polonia și **România** prezintă deficite excesive, în sensul articolului 104(7) din Tratatul UE și recomandă termene limită pentru corectarea lor.

În privința evaluării Programului de Convergență actualizat al României, principalele constatări ale Comisiei Europene sunt:

- România a avut o politică fiscală prociclică în perioada 2005-2008, deficitul ajungând de la 1,2% din PIB în 2005 la 5,4% în 2008, pe fondul unei creșteri PIB real de 6,5%, datorită în principal unei planificări și execuții bugetare slabe.
- Consolidarea fiscală este unul din elementele fundamentale ale programului economic asumat de către România, iar țintele bugetare din Programul de Convergență sunt în linie cu angajamentele asumate contextul asistenței financiare multilaterale solicitate în martie 2009.
- Totuși, Programul de Convergență nu reflectă într-o manieră clară angajamentele legate de măsurile fiscale suplimentare agreeate în cadrul programului referitor la balanța de plăți, în special în ceea ce privește creșterile salariale din sectorul public sau reducerile de personal și reducerile subvențiilor acordate instituțiilor publice.

- Programul de Convergență nu asigură suficiente informații privind măsurile concrete și impactul bugetar pentru a atinge țintele de deficit în 2010 și 2011.
- Programul de Convergență prevede o depășire a valorii de referință de 3% din PIB până în 2011, ceea ce este în linie cu termenul de corecție a deficitului bugetar propus în recomandarea de corectare a deficitului excesiv către România.
- Datorită necesității consolidării fiscale, a fost adoptat un set limitat de măsuri de stimulare fiscală, având ca scop sprijinirea mediului de afaceri, pieței muncii și veniturilor populației. Date fiind lipsa de manevră fiscală și necesitatea corecției dezechilibrelor economice, este adecvată poziția fiscală restrictivă din perioada programului.

În urma evaluării, Comisia recomandă:

- Asigurarea corecției deficitului excesiv până în 2011, prin implementarea măsurilor fiscale planificate prin bugetul adoptat în februarie 2009 și rectificat în aprilie 2009, în particular în ceea ce privește salariile sectorului public și reforma pensiilor; întreprinderea unor măsuri specifice pentru a susține reducerea prevăzută a deficitului în 2010 și 2011, în special legat de reducerea planificată a salariilor din sectorul public.
- Întreprinderea pașilor concreți spre consolidarea prevăzută a guvernantei fiscale și transparenței, în particular stabilirea cadrului bugetar obligatoriu pe termen mediu, crearea unui consiliu fiscal independent, introducerea unor limite legate de rectificările bugetare din timpul anului și stabilirea unor reguli fiscale, precum și restructurarea sistemului public de salarizare; în domeniul administrării fiscale, îmbunătățirea eficienței colectării veniturilor prin reformarea administrației fiscale și lărgirea bazei de impozitare.
- Accelerarea reformei sistemului de pensii (în special legat de indexarea pensiilor și vârstei de pensionare) pentru a influența creșterea substanțială a cheltuielilor legate de îmbătrânire și reducerea riscurilor asupra sustenabilității finanțelor publice și îmbunătățirea eficienței și eficacității cheltuielilor cu îngrijirea sănătății.
- Consolidarea economiei prin progrese tangibile în implementarea reformelor structurale, în special în îmbunătățirea eficienței și eficacității administrației publice, îmbunătățirea mediului de afaceri, reducerea economiei gri și creșterea absorbției și îmbunătățirea utilizării fondurilor europene.

În privința situației de deficit excesiv, Comisia Europeană face recomandări în conformitate cu care România va trebui:

- Să încheie situația actuală de deficit excesiv până în 2011.
- Să implementeze măsurile fiscale în 2009, așa cum au fost planificate inițial, în special în domeniul salarizării publice și reformei pensiilor și adoptarea și implementarea, în continuare, dacă este necesar, a măsurilor pentru atingerea țintei de deficit 2009, în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul programului pentru balanța de plăți.
- Să stabilească măsuri detaliate necesare pentru atingerea acestei consolidări dincolo de 2009 și implementarea riguroasă a măsurilor corective prevăzute; în special, consolidarea trebuie să vizeze partea de cheltuieli, iar măsurile să se concentreze pe conținutul cheltuielilor curente, în particular legat de salarizarea

sectorului public; analizarea oricărei oportunități pentru accelerarea reducerii deficitului și adoptarea unor măsuri suplimentare, care pot fi necesare pentru corectarea deficitului excesiv până în 2011.

- Să adopte decizia de creare a cadrului bugetar obligatoriu pe termen mediu, asigurarea unor prognoze mai realiste pe partea de venituri, stabilirea unor limite pentru rectificările bugetare în cursul anului, stabilirea regulilor fiscale și crearea unui consiliu fiscal independent; pentru îmbunătățirea predictibilității bugetare și transparenței, sistemul de salarizare trebuie restructurat, inclusiv prin unificarea și simplificarea grilelor de salarizare și reformarea sistemului de bonusuri.
- Să asigure măsuri care să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice prin reforma sistemului de pensii.
- Să asigure realizarea obiectivului pe termen mediu pentru poziția bugetară, respectiv un deficit structural de 0,9% din PIB, este susținută după ce deficitul excesiv va fi corectat.
- Să îmbunătățească colectarea și procesarea datelor privind bugetul consolidat.

Consiliul ECOFIN va adopta despre recomandările Comisiei la reuniunea din 7 iulie 2009.

■ Rezultatele Consiliului European din 18-19 iunie 2009

Principalele rezultate ale reuniunii Consiliului European din perioada 18-19 iunie a.c. au vizat:

- Acordul Consiliului European privind nominalizarea actualului președinte al Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, pentru un nou mandat la conducerea acestei instituții comunitare.
- Compromis cu privire la garanțiile oferite Irlandei.
- Supravegherea financiară: dezbaterile au permis realizarea unui compromis care stabilește că noua infrastructură instituțională propusă de Comisie nu trebuie să aducă atingere responsabilităților fiscale ale statelor membre, rolul acestor noi instituții urmând să fie acela de structuri de mediere. **România** a subliniat că aceste competențe ale instituțiilor de supraveghere nu trebuie să aducă atingere competențelor autorităților de supraveghere naționale.
- Schimbări climatice: a fost menținut textul propus de Președinție după acceptarea acestuia de către Polonia. La Consiliul European din octombrie se va lua o decizie privind angajamentele UE referitoare la finanțarea internațională a schimbărilor climatice, inclusiv pe partajarea internă a eforturilor.
- Regiunea Dunăreană: Strategia Uniunii Europene privind regiunea

dunăreană a fost inclusă în textul Concluziilor Consiliului, Comisia fiind mandată să înceapă elaborarea acesteia.

- Situația de pe piața comunitară a laptelui: Consiliul European a mandatat Comisia în sensul găsirii unor soluții pentru preluarea surplusului de lapte de pe piață, fie prin acordarea de credite pentru export, fie prin recurgerea la măsurile de intervenție pe piață.

■ Raportul Comisiei Europene privind finanțele publice în Uniunea Economică și Monetară

În 23 iunie 2009 a fost publicat de către DG ECFIN raportul aferent anului 2009 privind finanțele publice în Uniunea Economică și Monetară (*2009 Public Finances in EMU*), principalele constatări legate de România fiind următoarele:

- măsurile asumate, în contextul asistenței financiare multilaterale, au fost reflectate prin rectificarea bugetului din aprilie 2009, și au vizat reduceri în sectorul public de salarizare, cheltuielile cu bunuri și servicii, anumite cheltuieli de capital și subvenții. Pentru 2009 sunt prezentate principale măsuri bugetare:

Măsuri propuse în 2009 ca răspuns la criză	
Venituri	Cheltuieli
	• Investiții publice (+1% din PIB)
	• Pensia "socială" minimă (+0,1%)
• Creșterea cotelor contribuțiilor sociale (+0,8% din PIB)	• Cheltuieli mai reduse pentru bunuri și servicii (-1,3% din PIB)
• Devansarea programului de creștere aferent accizelor (+0,1% din PIB)	• Reduceri cu cheltuielile de personal (-0,9% din PIB)
• Actualizarea bazei de impunere pentru taxele locale, la valoarea de piață (+0,1% din PIB)	

- creșterea semnificativă a plăților cu dobânzile a determinat o prognoză a datoriei guvernamentale de 18 ¼% din PIB în 2009 și 22 ¾% din PIB în 2010.

La nivelul UE, măsurile de stimulare ca răspuns la criza economică sunt estimate la 1% din PIB în 2009 și 0,5% în 2010, cu un impact pozitiv asupra creșterii economice de aproximativ 0,8% în 2009 și 0,3% în 2010, pachetele de stimulare prezentându-se astfel:

Măsuri fiscale %PIB	2009	2010
Srijinirea puterii de cumpărare	0,5	0,2
Piața muncii	0,1	0,0
Suținerea companiilor (fără stimulente pentru investiții)	0,2	0,1
Creșterea/devansarea investițiilor	0,3	0,1
Total	1,0	0,5
<i>Impactul asupra creșterii PIB</i>	<i>0,8</i>	<i>0,3</i>

În 2009 și 2010, situația finanțelor publice se așteaptă să se deterioreze pe fondul încetirii creșterii economice. La nivelul UE, deficitul este prognozat să crească, de la 2,3% în 2008, la 6% din PIB în 2009 și la 7,3% din PIB în 2010. Balanța structurală se estimează că se va deriora în 2009 cu 1,1% din PIB în zona euro și, respectiv, 1,5% la nivelul celor 27 de state membre. Datoria publică este prognozată că va crește până la 72,6% în 2009, respectiv 79,4% în 2010.

Pentru revenirea pe poziții fiscal-bugetare solide și asigurarea sustenabilității pe termen lung este necesară o strategie de consolidare la nivelul Uniunii Europene.

Raportul este disponibil pe pagina de Internet a DG ECFIN :

http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article15380_en.htm.

Redactare: Mihai Cuza, manager public